

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-956

04/10/2019

ქ. თბილისი

ონის მუნიციპალიტეტში, შპს „ჭიორა ჰესის“ მდინარე ჩვეშურასა და მდინარე ხვარგულაზე 15,85 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (ჭიორა ჰესი) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ჭიორა ჰესის“ მიერ წარმოდგენილია ონის მუნიციპალიტეტში, მდინარე ჩვეშურასა და მდინარე ხვარგულაზე 15,85 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (ჭიორა ჰესი) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ონის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

შპს „ჭიორა ჰესის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილ ონის მუნიციპალიტეტში შპს „ჭიორა ჰესის“ მდინარე ჩვეშურასა და მდინარე ხვარგულაზე 15,85 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (ჭიორა ჰესი) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიშზე, სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N 2-75; 24.01.2019).

შპს „ჭიორა ჰესის“ მიერ, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ გზშ-ის ანგარიშში გარკვეული საკითხები საჭიროებდა დაზუსტებას და სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული ინფორმაციის სრულყოფილად წარმოდგენას, შესაბამისად, შპს „ჭიორა ჰესის“ სამინისტროს მიერ დაევალა დაზუსტებული/კორექტირებული ინფორმაციის დამატებით წარმოდგენა სამინისტროში. აღნიშნულის გათვალისწინებით ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში შპს „ჭიორა ჰესის“ მიერ წარმოდგენილი იქნა დამატებითი ინფორმაცია და თანდართული დოკუმენტაცია. გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ სამინისტროს მოთხოვნით, გარემოსდაცვითი ხარჯის დადგენისას მხედველობაში იქნა მიღებული მდინარის მრავალწლიური საშუალო ხარჯის სხვადასხვა უზრუნველყოფა და ტურბინის მინიმალური ხარჯი. აქედან გამომდინარე, მდინარე ჩვეშურასათვის კაშხლის საპროექტო გასწორში ეკოლოგიური ხარჯი შეადგენს 0,6მმ/წმ (ნაცვლად 0,4 მმ/წმ-ის), ხოლო ასევე სამინისტროს მოთხოვნის შესაბამისად, კომპანიის მიერ კორექტირებული იქნა მდინარე ხვარგულას ეკოლოგიური ხარჯი და ნაცვლად 0,1 მმ/წმ-ისა განისაზღვრა 0,24მმ/წმ. ამასთან იმ შემთხვევაში თუ მდინარეებში წყლის რაოდენობა ერთდროულად ვერ უზრუნველყოფს ჰესის ფუნქციონირებას და ეკოლოგიური ხარჯის გატარებას, კომპანია

ვალდებული იქნება შეაჩეროს ჰესის ოპერირება და უზრუნველყოს წყლის მთლიანად გარემოსდაცვით ხარჯში გატარება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის შესახებ, მათ შორის ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტროს მოთხოვნა და კომპანიის შესაბამისი პასუხები თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად განთავსებულ იქნა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დაინტერესებული საზოგადოებისათვის განისაზღვრა დამატებითი ვადა წერილობითი შენიშვნების და მოსაზრებების წარმოდგენისათვის. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, პროექტის განხორციელება იგეგმება რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონში, ონის მუნიციპალიტეტში, მდ. ჩვეშურას ხეობაში. პროექტის მიხედვით დაგეგმილია ორი სათავე ნაგებობის მოწყობა, კერძოდ, მდ. ჩვეშურასა და მდ. ხვარგულაზე. უახლოესი მანძილი, პორტალებიდან სოფ. ღებამდე და სოფ. ჭიორამდე, 1600-2000 მეტრს შეადგენს.

წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით ნაგებობების სქემა შემდეგია:

- სათავე ნაგებობა მდ. ჩვეშურაზე - წყალსაშვიანი კაშხლით, წყალმიმღებით, გამრეცხით და თევზსავალით;
- სატრანსფერო რკინა/ბეტონის გალერეა (დახურული არხი) - მდ. ჩვეშურას წყალმიმღებიდან მდ. ხვარგულას წყალმიმღებამდე;
- სათავე ნაგებობა მდ. ხვარგულაზე - ტიროლის ტიპის წყალმიმღები სალექარით და თევზსავალით;
- სადაწნეო მილსადენი მდ. ხვარგულადან გვირაბის შესასვლელ პორტალამდე;
- საექსპლუატაციო გვირაბი - სადაწნეო მილსადენის გასატარებლად;
- სადაწნეო მილსადენი;
- ჰესის შენობა;
- გამყვანი არხი;

საპროექტო სათავე ნაგებობისთვის, რომელიც უნდა განთავსდეს მდ. ჩვეშურაზე, შერჩეულია მდინარის გასწორი, სადაც კალაპოტის ძირის (ნაგებობის ფუძე) ნიშნული ზღვის დონიდან 1547,5 მეტრია, ხოლო კაშხლის თხემის ნიშნული-1551,5 მეტრი. ნაგებობის სიმაღლე 4 მეტრს შეადგენს ($X=0381254$; $Y=4737336$). საპროექტო გასწორში ეკოლოგიური ხარჯი შეადგენს 0.6 მ³/წმ-ს. გზშ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია პრაქტიკული მოხაზულობის უვაკუუმო, წყალსაშვიანი, დაბალზღურბლიანი ბეტონის კაშხლის მოწყობა, რომელიც აღჭურვილი იქნება ერთმალისანი გამრეცხი ფართითა და გვერდითი ტიპის წყალმიმღებით, სადაც ფარების მართვა დამოუკიდებლად ავტომატურ რეჟიმში იქნება შესაძლებელი. ნაგებობა უზრუნველყოფს ეკოლოგიური ხარჯის გაშვებას ბუნებრივი ჩამონადენის ყველა პირობებში. სათავე ნაგებობის მარჯვენა მხარეს გათვალისწინებულია საფეხურებიანი თევზსავალის განთავსება, ხოლო მარცხენა მხარეს დამონტაჟდება გისოსებიანი გამწმენდი მოწყობილობა. მიწის სამუშაოების წარმოებისას ფერდობის თავზე არსებულ გზაზე ზემოქმედების თავიდან ასაცილებლად და ფერდობის სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად (განსაკუთრებით იმ უბანზე, სადაც ფერდობს 45°-იანი დახრილი კუთხე აქვს), მოხდება პროფილირება და სტაბილიზაცია დიდი ზომის ლოდებით. სათავე ნაგებობის ზედა დინებაში მარცხენა ნაპირის წყლის დონის მომატებისგან დასაცავად მოეწყობა დამცავი კედელი, რომლის უკანა მხარე შეივსება მიწა-ყრილით. ნაყარიდან წყლის ასარინებლად დაგეგმილია 300 მმ დიამეტრის სადრენაჟე მილის განთავსება.

მდ. ჩვეშურას წყალმიმღებიდან მდ. ხვარგულას წყალმიმღებამდე დაგეგმილია სადერივაციო არხის მშენებლობა, რომლის დანიშნულებას წარმოადგენს, მდ. ჩვეშურაზე განთავსებული წყალმიმღებიდან წყლის მიწოდება მდ. ხვარგულაზე განთავსებულ ტიროლის ტიპის ნაგებობის წყალშემკრებ გალერეაში. მისი სიგრძე შეადგენს 591 მეტრს (2,5X2,5მ), ხოლო არხის საწყისსა და ბოლოს შორის ნიშნულთა სხვაობა 0,3 მ-ია.

საპროექტო სათავე ნაგებობისთვის, რომელიც უნდა განთავსდეს მდ. ხვარგულაზე შერჩეულია მდინარის გასწორი, სადაც კალაპოტის ძირის (ნაგებობის ფუძე) ნიშნული ზღვის დონიდან 1551 მეტრია, ხოლო თხემის ნიშნული 1552,3 მეტრი. ნაგებობის სიმაღლე 1,3 მეტრს შეადგენს ($X = 0381241 - Y = 4736791$). ნაგებობის საპროექტო გასწორში ეკოლოგიური ხარჯი გათვალისწინებულია $0.24 \text{ მ}^3/\text{წმ}$ -ი. პროექტის მიხედვით იგეგმება პრაქტიკული მოხაზულობის უვაკუუმო ბეტონის კაშხალის მოწყობა, რომელიც აღჭურვილი იქნება წყალმიმღები გისოსით, წყალშემკრები გალერეით და ერთკამერიანი პერიოდული რეცხვის სალექარით. გალერეაში და სალექარში გათვალისწინებულია გამრეცხი და ჩამკეტი ფარების მოწყობა. კაშხლის საძირკვლის სიღრმე მიწის ნიშნულიდან დაახლოებით 3,9 მ-ს შეადგენს, ხოლო მის მარჯვენა მხარეს დაგეგმილია საფეხურებიანი თევზსავალის განთავსდება.

მდ. ხვარგულაზე, ისევე როგორც მდ. ჩვეშურაზე დაგეგმილი სათავე ნაგებობის ზედა დინებაში, მარჯვენა ნაპირის წყლის დონის მომატებისგან დასაცავად დამკავი კედლის მოწყობა. ნაყარიდან წყლის ასარინებლად ნაყარის გაყოლებაზე დაგეგმილია 300 მმ დიამეტრის სადრენაჟე მილის მოწყობა, ხოლო საძირკველში გაჟონვის შესამცირებლად და კონსტრუქციის უსაფრთხოების გასაუმჯობესებლად გამოყენებული იქნება ანტიფილტრაციული ფარდა.

მდ. ხვარგულას სათავე ნაგებობაზე მოწყობილი სალექარიდან, წყალის ჰესის შენობასთან მიწოდება დაგეგმილია მილსადენის საშუალებით, რომლის ჯამური სიგრძე შეადგენს 2720 (სადერივაციო მინა-ბოჭკოვანი (GRP) მილსადენი - 2350 მეტრი; სადაწნეო მეტალის მილსადენი 370 მ; $d=1,7$ მ.) მეტრს, საიდანაც 880 მეტრიანი მონაკვეთის გატარება დაგეგმილია საექსპლუატაციო გვირაბში. საპროექტო გვირაბი იქნება ნალისებური ფორმის ($d=3,5$ მ.), სადაც სადერივაციო მილსადენის დამონტაჟება იგეგმება გვირაბის ძირზე სპეციალურად მოწყობილ ბეტონის სადგამებზე.

გვირაბიდან გამომავალი მილსადენი (სადაწნეო) მეტალის მილებით, მიყვანილი იქნება ჰესის შენობამდე. შენობის უშუალო სიახლოვეს იგი განშტოვდება ორ პარალელურ მილსადენად, რაც უზრუნველყოფს საპროექტო ძალური კვანძის შენობაში დამონტაჟებული ორი პელტონის ტიპის ტურბინისათვის წყლის მიწოდებას.

წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, ბურღვა-აფეთქების მეთოდით დაგეგმილია 891 მეტრი სიგრძის გვირაბის გაყვანა, რომლის დროსაც წარმოიქმნება ფუჭი ქანები, რაც საჭიროებს ტრანსპორტირებას და შესაბამის მომზადებულ პოლიგონზე განთავსებას. გვირაბის გაყვანის პროცესში წარმოქმნილი ფუჭი ქანების რაოდენობა წინასწარი გათვლების მიხედვით იქნება 19500 მ^3 , და ჰიდროტექნიკური ნაგებობების და სხვა დამხმარე ობიექტების მშენებლობისათვის იქნება გამოყენებული. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ჭიორაჰესის პროექტის შემთხვევაში, საჭირო გახდება არა მუდმივი, არამედ დროებითი სანაყაროს მოწყობა. ასევე, სანაყაროზე სპეციალურად გამოყოფილ დაცულ სექტორში განთავსდება მშენებლობის დროს დაზიანებისაგან დაცვის მიზნით მოხსნილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა, რომლის რაოდენობაც წინასწარი გათვლებით იქნება 1050 მ^3 . მშენებლობის დასრულების შემდეგ მოხდება დაზიანებული ტერიტორიების რეკულტივაცია.

წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ძირითადი სამშენებლო ბანაკისთვის შეირჩა მდინარე რიონის მარცხენა ნაპირის ტერიტორია, ჭიორა ჰესის შენობის ტერიტორიასთან ახლოს, 200 მ დაშორებით ($X=0379585$; $Y=4734659$). ტერიტორია არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებისაა და წარმოდგენს სახელმწიფოს საკუთრებას.

სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე დაგეგმილია შემდეგი ინფრასტრუქტურული ობიექტების მოწყობა:

- სამშენებლო ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების სადგომი;
- ღია და დახურული საწყობები, დამხმარე სათავსოები;

- მშენებლობისათვის საჭირო სხვა ინფრასტრუქტურა-ოფისი, სასადილო, საცხოვრებელი კემპები, ლაბორატორია, სატრანსფორმატორო და სადარაჯო ჯიხური.

აღნიშნულ ტერიტორიაზე მშენებლობის პერიოდში დროებითი ელექტრომომარაგება განხორციელდება 10 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზიდან. ასევე, საჭიროების შემთხვევაში მშენებლობის მოედნისთვის და სამუშაო არეალისთვის ენერჯია მიწოდებული იქნება დიზელის გენერატორების ქსელიდან.

ჰესის შენობისა და სამშენებლო ბანაკის სასმელი წყლით მომარაგება გათვალისწინებულია მდინარე რიონის მარცხენა ნაპირის ფერდობზე გამომავალი წყაროს (1.2 ლ/წმ) წყლიდან.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში შეფასებულია საპროექტო დერეფნის ფლორასა და ფაუნაზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედება. წარმოდგენილი ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია გეობოტანიკური თვალსაზრისით მიეკუთვნება დასავლეთ საქართველოს კავკასიონის ოლქის, რაჭა-ლეჩხუმის გეობოტანიკურ რაიონს. ტერიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილი ემთხვევა მეორეული ტყის, რუდერალური მცენარეულობის და სასოფლო სამეურნეო სავარგულებით დაფარულ ზონას. საკვლევი დერეფანის დიდი ნაწილი მიუყვება სასოფლო სამეურნეო სავარგულებს, გრუნტის გზას, მის კიდეებს და მხოლოდ რამოდენიმე ადგილას შედის ტყის სიღრმეში.

მშენებლობის წარმოების პროცესში, სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილების პარალელურად ადგილი ექნება როგორც ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებას, ასევე ხმაურის გავრცელებას.

ძალური კვანძისა და სათავე ნაგებობების საპროექტო ტერიტორიები დიდი მანძილით არის დაშორებული დასახლებული ტერიტორიიდან (სოფ. ღები). ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ხმაურის გავრცელება მოსალოდნელია მხოლოდ გვირაბის ბურღვა-აფეთქებით გაყვანის პროცესში.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით სათავე ნაგებობებისა და ძალური კვანძის მშენებლობისათვის არ არის გათვალისწინებული ახალი გზების მოწყობა. სადერივაციო მილსადენის მშენებლობისა და შემდგომი ექსპლუატაციისათვის გათვალისწინებულია გრუნტის გზის მოწყობა (591 მ), აგრეთვე გვირაბის სამხრეთ პორტალთან მისასვლელი გრუნტის გზის (1180 მ) მოწყობა.

წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, პროექტის სპეციფიკიდან გამომდინარე არ მოხდება მდინარის შეტბორვა ზედა ბიეფში, რაც თავის მხრივ არ მოახდენს ფერდობის ამგები ქანების გაწყლოვანებას და საშიში-გეოლოგიური პროცესების წარმოქმნას.

კამერალური და სავლე გეოლოგიური კვლევების მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე საშიში გეოლოგიური პროცესები (მეწყერი, კლდეზვავი) არ დაფიქსირდა, შესაბამისად, მშენებლობის პროცესში მათი გააქტიურების საფრთხე არ არსებობს.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, მეწყრული პროცესი ვლინდება საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ, ჭიორა-ღების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის (X-0378929; Y-4734833) მონაკვეთზე, სადაც ფერდობი აქტიურ დინამიკაშია და მუდმივად აზიანებს საავტომობილო გზას. გამომდინარე იქედან, რომ პროექტი ითვალისწინებს სადერივაციო გვირაბის გაყვანას ბურღვა-აფეთქების მეთოდით, აღნიშნულ მონაკვეთზე საჭიროა მუდმივი მონიტორინგის წარმოება, ხოლო ცვლილების დაფიქსირების შემთხვევაში, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების დაგეგმვა. გვირაბის გაყვანის პროცესში, ასევე გასათვალისწინებელია ხევის არსებობა, რომელიც კვეთს გვირაბის ღერძს ჩრდილოეთ პორტალის მიმდებარედ.

გზმ-ს ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2019 წლის 7 მაისს ონის მუნიციპალიტეტის, სოფელ ღებში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, შპს „ჭიორა ჰესის“ და ონის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები, აგრეთვე სოფელ ღების და ჭიორას მოსახლეობა. საჯარო განხილვის მსვლელობის ეტაპზე მოსახლეობის მხრიდან გამოითქვა შენიშვნები და მოსაზრებები, რომელსაც პროექტის განმახორციელებლის, საკონსულტაციო კომპანიის და სამინისტროს წარმომადგენლის მიერ გაეცა პასუხები. მოსახლეობის მხრიდან გამოთქმული შენიშვნები ეხებოდა განსახლებასთან დაკავშირებულ საფრთხეს, რაზეც სამინისტროს წარმომადგენელმა განმარტა, რომ აღნიშნული პროექტი არ ითვალისწინებდა განსახლებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელებას. აგრეთვე, მოსახლეობის შენიშვნა ეხებოდა კომპანიის მიერ ტერიტორიის ათვისებას, რომელსაც ისინი საძოვრებად და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებით იყენებდნენ. მოსახლეობას აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით კომპანიის წარმომადგენლის მიერ განემარტა, რომ ამ ტერიტორიაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი იყო მხოლოდ ჰესის მშენებლობის ეტაპზე. სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ მოხდებოდა აღნიშნული ტერიტორიის რეკულტივაცია. ხოლო, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები გამოყენების შეზღუდვასთან დაკავშირებით საკომპენსაციო ღონისძიებების განხორციელებას კომპანია უზრუნველყოფდა. მოსახლეობის მხრიდან ყურადღება გამახვილდა მდინარეში წყლის რაოდენობის შემცირებიდან გამომდინარე წყალმომარაგების შეზღუდვის საკითხებზე, აგრეთვე იქთიოფაუნაზე ზემოქმედების საფრთხეებზე. ექსპერტიზის ეტაპზე სამინისტროს მოთხოვნით, კომპანიის მიერ გარემოსდაცვითი ხარჯის დადგენისას მხედველობაში იქნა მიღებული მდინარის მრავალწლიური საშუალო ხარჯის სხვადასხვა უზრუნველყოფა და ტურბინის მინიმალური ხარჯი. აქედან გამომდინარე გაიზარდა ეკოლოგიური ხარჯი და მდინარე ჩვემურასათვის კაშხლის საპროექტო გასწორში შეადგინა 0,6 მ³/წმ (ნაცვლად 0,4 მ³/წმ-ის), აგრეთვე სამინისტროს მოთხოვნის შესაბამისად, კომპანიის მიერ კორექტირებული იქნა მდინარე ხვარგულას ეკოლოგიური ხარჯი და ნაცვლად 0,1 მ³/წმ-ისა განისაზღვრა 0,24 მ³/წმ. ამასთან როგორც წარმოდგენილ დოკუმენტაციაშია განმარტებული, თუ მდინარეებში წყლის რაოდენობა ერთდროულად ვერ უზრუნველყოფს ჰესის ფუნქციონირებას და ეკოლოგიური ხარჯის გატარებას, კომპანია ვალდებული იქნება შეაჩეროს ჰესის ოპერირება და უზრუნველყოს წყლის მთლიანად გარემოსდაცვით ხარჯში გატარება. მოსახლეობას იქთიოფაუნაზე ზემოქმედების საკითხთან დაკავშირებით განემარტა, რომ გათვალისწინებული იყო უვაკუუმო, წყალსაშვიანი, დაბალზღურბლიანი ბეტონის კაშხლის მოწყობა, რომელიც აღჭურვილი იქნება ერთმალისანი გამრეცხი ფართითა და გვერდითი ტიპის წყალმიმღებით, სადაც ფარების მართვა დამოუკიდებლად ავტომატურ რეჟიმში იქნება შესაძლებელი. ნაგებობა უზრუნველყოფდა ეკოლოგიური ხარჯის გაშვებას ბუნებრივი ჩამონადენის ყველა პირობებში. სათავე ნაგებობის მარჯვენა მხარეს გათვალისწინებული იყო საფეხურებიანი თევზსავალის განთავსება. გარდა ამისა კომპანიას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების პირობით დაევალა, რომ ჰესის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სათავე ნაგებობებთან (შეტბორვის არეალის გარეთ) ავტომატური დონემზომის განთავსება და მდინარეების ყოველდღიური ხარჯების შესახებ ინფორმაციის ყოველკვარტალურად სამინისტროში წარმოდგენა, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ წარმოდგენილი ინფორმაციის შედეგად დაფიქსირდება წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე უარყოფითი ზემოქმედება,

ჰესის ოპერირება უნდა განახორციელოს სამინისტროს მიერ დადგენილი გაზრდილი ეკოლოგიური ხარჯის შესაბამისად. მოსახლეობის მხრიდან ასევე გამოითქვა მოსაზრება კომპანიის მიერ ელექტროენერჯის უფასოდ ან/და შეღავათიანი ტარიფით მიწოდებასთან დაკავშირებით.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მიერ არ ყოფილა წარმოდგენილი წერილობითი შენიშვნები და კომენტარები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯგურებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის I დანართის 22-ე პუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ონის მუნიციპალიტეტში შპს „ჭიორა ჰესის“ მდინარე ჩვეშურასა და მდინარე ხვარგულაზე 15,85 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (ჭიორა ჰესი) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ჭიორა ჰესმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად.
4. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროს (მათ შორის დროებითი სანაყაროს) პროექტების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა shape ფაილებთან ერთად;
5. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სამშენებლო მოედნის/ბანაკის პროექტის შემუშავება და სამინისტროში shape ფაილებთან ერთად შესათანხმებლად წარმოდგენა;
6. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მდინარე ჩვეშურასა და მდინარე ხვარგულას დაბინძურების პრევენციის მიზნით სადერივაციო მილსადენის მშენებლობის პერიოდში უზრუნველყოს პროექტით განსაზღვრული ყველა პარამეტრის, მათ შორის დაბინძურებისაგან დაცვის შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელება;
7. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს მდ. ხვარგულას სათავე ნაგებობის უბანზე მდინარის კალაპოტის გარეცხვის სავარაუდო სიღრმეების დადგენა და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
8. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ძირითადი ნაგებობების მშენებლობის ტექნოლოგიური სქემების და სათავე ნაგებობებზე მდინარეების ხარჯების დროებითი გატარების პირობების განსაზღვრა და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
9. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სალექარების გარეცხვის პერიოდში წყლის სიმღვრივის მატებისა და იქთიოფაუნისათვის მიყენებული ზარალის პროგნოზის, შესაბამისი შემარბილებელი და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.

10. შპს „ჭიორა ჰესმა“ ჰესის მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სათავე ნაგებობებთან (შეტბორვის არეალის გარეთ) ავტომატური დონემზომის განთავსება და მდინარეების ყოველდღიური ხარჯების შესახებ ინფორმაციის ყოველკვარტალურად სამინისტროში წარმოდგენა. იმ შემთხვევაში, თუ წარმოდგენილი ინფორმაციის შედეგად დაფიქსირდება წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე უარყოფითი ზემოქმედება, ჰესის ოპერირება განახორციელოს სამინისტროს მიერ დადგენილი გაზრდილი ეკოლოგიური ხარჯის შესაბამისად.
11. შპს „ჭიორა ჰესმა“ სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
12. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად;
13. შპს „ჭიორა ჰესმა“ სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე, ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან შეთანხმება;
14. შპს „ჭიორა ჰესმა“ მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
15. შპს „ჭიორა ჰესმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
16. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ჭიორა ჰესს“.
17. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ჭიორა ჰესის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
18. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ონის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე;
19. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი